

“ Enkele waterkwaliteit- en visbestandgegevens over de Noordede en de Oudlandpolder anno 2026 “

A. Noordede

1. Waterkwaliteit

[Zie: Integraal Waterbeleid – Bekken Brugse Polders – Wateruitvoeringsprogramma 2025 – Bekkenbestuur 12 juni 2025] en [Zie: Integraal Waterbeleid – Bekken Brugse Polders – Visie en acties]

De (Blankenbergse Vaart –) Noordede is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De vooropgestelde reductiedoelen voor de huishoudens voor stikstof en fosfor zijnde 50% reductie tegen 2027, worden gehaald.

Het aandachtsgebied van de Blangenbergse Vaart - Noordede, gelegen ten westen van het Boudewijnkanaal, vormt samen met de Lisseweegse Vaart en de bemalingsgebieden de Katte, De Stegere en Kwetschage Paddegat één hydrografisch geheel van kustpolders. Er treedt immers interferentie op tussen deze gebieden wat betreft waterstromen in functie van captaties, bevloeiing en afwatering. Het aandachtsgebied maakt ook deel uit van de landschapstreek genaamd Oudlandpolder Blankenberge. Verwarrend genoeg is het polderbestuur van de zogenaamde "Nieuwe Polder van Blankenberge" verantwoordelijk voor het waterbeheer in dit gedeelte van de kustpolders. Dit polderbestuur is tevens bevoegd voor de Jabbeekse Beek, een watersysteem dat in de zandstreek ligt en uitmondt in het kanaalpand Brugge-Oostende.

De Blankenbergse Vaart staat in open verbinding met de Noordede. Het verhang van de bodem van deze (afwaterings-)vaarten is minimaal zodat stroming in beide richting mogelijk is. De Blankenbergse Vaart mondt uit in de jachthaven van Blankenberge, de Noordede in de achterhaven van Oostende, met voor beiden een gravitaire afwatering op de Noordzee. De polders in Bredene, De Haan, Jabbeke en Zuinkerke wateren via de Noordede en het Maertensas in de achterhaven van Oostende af naar zee.

De waterkwaliteit van de Noordede en de Blankenbergse Vaart is al behoorlijk. Het zijn vooral de parameters totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) die de goede fysisch-chemische waterkwaliteit hypothekeren. Er is een positieve evolutie van het visbestand merkbaar maar de macrofyten blijven slecht scoren. Omgekeerd spuibeheer ter hoogte van het Maertensas wordt toegepast om glasaalmigratie te bevorderen. Tijdens deze periode (1 maart t.e.m. 1 mei) dient de geleidbaarheid op de Blankenbergse Vaart en de Noordede nauwgezet opgevolgd te worden om verzilting niet in de hand te werken.

De typische bodemopbouw van polders, met (zware) klei op zand of veen en de vaak hoge taludhellingen maken polderwaterlopen gevoelig voor oeverafkalvingen. De afwezigheid van plantengroei en golf- en stroombelasting kunnen dit nog versterken.

Oevers worden zoveel mogelijk natuurtechnisch hersteld en ingericht, bijvoorbeeld door plasbermen en licht hellende taluds aan te leggen. In 2019 werd het laatste traject van de Blankenbergse Vaart op deze manier heringericht, inclusief aanleg van een paaiplaats, waardoor de ecologische kwaliteit er sterk op zal verbeteren.

Het gebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart heeft een zeer hoge zuiveringsgraad (95%). Een aantal overstorten op rioleringen in Blankenberge en Oostende en op de Noordede (overstort van rioleringen van Bredene) vormen wel nog een groot probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt met optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving.

Binnen het gebied is er de potentie om zoetwater aan te voeren via het effluent van de aanwezige waterzuiveringsinstallaties (Brugge, Oostende en Vlissegem) wat opportuniteiten biedt om de Oudlandpolder minder afhankelijk te maken van de waterinlaten op het kanaalpand Brugge-Oostende.

Anderzijds is het zo dat het Boudewijnkanaal een verziltingsrisico heeft en dat aanvoer van zoet water via het effluent van het waterzuiveringsstation Brugge waarschijnlijk noodzakelijk is om verdere verzilting van het Boudewijnkanaal te voorkomen of om de brakke kwel die van uit Boudewijnkanaal doorsijpelt naar de westelijke en oostelijke zijdelingse vaarten door te spoelen.

De middenkust en in het bijzonder Bredene is het kwetsbaarst voor overstromingen en dient beter beschermd te worden zowel van overstromingen vanuit zee als vanuit het binnenland.

Tijdens de Sinterklaasstorm in 2013 ontsnapte de gemeente al eens op het nippertje aan een overstromingsramp. Verdere uitvoering wordt gegeven aan het Masterplan Kustveiligheid die voorziet in maatregelen om het gebied beter te beschermen tegen wateroverlast vanuit zee.

In de duinen moet het hemelwater maximaal kunnen infiltreren en vertraagd afgevoerd worden naar zee. Het vlaggenschip project “Duinencomplex” voorziet hiervoor in ondersteuning en coördinatie.

Het actieprogramma voor de Blankenbergse Vaart-Noordede omvat volgende gebiedsspecifieke acties:

nr	titel	initiatiefnemer(s)
5B_B_0039	*Optimaliseren van bestaande stuwen en realiseren van nieuwe stuwen (Oudlandpolder)	Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
5B_B_0040	*Uitvoeren van droogtemaatregelen via projectoproepen (Oudlandpolder)	Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
5B_C_0040	*Aanpassen van de waterinlaat Speyen op de Blankenbergse Vaart, t.h.v. de Meetkerkse Moeren (Oudlandpolder)	Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
5B_C_0041	*Aanpassen van de waterinlaat RWZI Brugge (Oudlandpolder)	Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
5B_E_0069	*Uitwerken van een voorstel van aanpassing van het meetnet in de Oudlandpolder om de waterkwantiteit en -kwaliteit beter te kunnen opvolgen in functie van kreekruginfiltratie, verzilting en peilbeheer.	Provincie West-Vlaanderen, Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
5B_E_0070	*Opmaken van een gebiedsspecifiek waterbalansmodel voor de Oudlandpolder ifv droogterisicobestrijding	Provincie West-Vlaanderen, Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
6_G_0032	Toetsen van de zeewering en actualiseren van het Masterplan Kustveiligheid.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0033	Toetsen van faalgedrag van sluizen, stuwen en uitwateringsconstructies bij stormvloed in de kusthavens.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0034	Het uitvoeren van onderhoudssuppletie om het veiligheidsniveau terug op peil te brengen thv de kustlijn De Haan - Wenduine.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0035	Het uitvoeren van onderhoudssuppletie om het veiligheidsniveau terug op peil te brengen thv de kustlijn Bredene - De Haan.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0036	Bouwen van een strandhoofdenveld als onderhoudsbeperkende maatregel thv de kustlijn De Haan - Wenduine.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0037	Bouwen van een westelijke strekdam om de verzanding van de havengeul van Blankenberge te voorkomen en het gesuppleerde strand vast te houden.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_G_0038	Nemen van stormwerende maatregelen op de zeedijk aan de oostzijde van de havengeul van Blankenberge.	Vlaamse overheid : Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
6_H_0042	*Aanleggen van een bedijking op de rechteroever van de Noordede ter bescherming van de Nukkerwijk in Bredene	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
6_I_0113	Renoveren van het uitwateringskunstwerk op de monding van de Blankenbergse Vaart.	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
6_I_0120	*Plaatsen van terugslagkleppen aan het Maertenssas op de Noordede.	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
7B_K_0036	Uitvoeren van een gebiedsgerichte analyse naar oorzaken voor slechte score voor macrofyten in het afstromingsgebied van de Noordede-Blankenbergse Vaart	Bekkensecretariaat Bekken van de Brugse Polders
8A_D_0160	*Op natuurvriendelijke wijze herinrichten van de oevers van het Bromzwin.	Polder en/of Wateringen: Nieuwe Polder van Blankenberge
8A_D_0165	*Op natuurvriendelijke wijze herstellen van de oevers van de Noordede.	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Bekkensecretariaat Bekken van de Brugse Polders
9_B_0044	*Vlaggenschipproject Duinencomplex	Vlaamse overheid : Departement Omgeving

*= Blue Deal actie

a) Gegevens over waterkwaliteit

De waterkwaliteit van de Noordede en de Blankenbergse Vaart is al behoorlijk. Het zijn vooral de parameters totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) die de goede fysisch-chemische waterkwaliteit hypothekeren. In bepaalde delen van dit waterlichaam zijn de hoge waarden voor deze parameters deels te wijten aan een hoge natuurlijke achtergrondconcentratie.

In de kustpolders is het stikstofprobleem veel minder groot onder meer te wijten aan de bodemsamenstelling (kleibodems, veen in de ondergrond) en het grotere potentieel tot denitrificatie.

Er is een positieve evolutie van het visbestand merkbaar maar de macrofyten blijven slecht scoren (actie 7B_K_0036). De meeste polderwaterlopen hebben trouwens een slechte beoordeling voor de biologische kwaliteit omdat macrofyten weinig of niet voorkomen. Het voorkomen van macro-invertebraten of grote ongewervelden verschilt sterk tussen de waterlopen en varieert van ontoereikend tot goed.

Het gebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart heeft al een vrij hoge zuiveringsgraad (94,3%) en rioleringsgraad (94,6%), toestand april 2021. De huishoudelijke vuilvracht is overwegend aangesloten op de RWZI's Oostende en Brugge. Deze installaties lozen het effluent op respectievelijk het Kanaal Brugge-Oostende en het Boudewijnkanaal. De KWZI Vlissegem loost op het Dorpzwin. De laatste jaren zijn er nog enkele saneringsprojecten uitgevoerd en is bijkomend zo'n 470 IE aangesloten.

De reductiedoelstelling voor stikstof heeft men gehaald. Voor fosfor dient men wel nog een reductie van 13.700 kg te realiseren waarin de sector landbouw bijna de volledige bijdrage moet leveren (91%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt dus een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

b) Verdere uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur

Aanleg riolering Sluizenstraat (Bredene, Farys):

dit dossier is klaar voor uitvoering maar hangt af van oeververstevingswerken aan de Noordede.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) meldt dat de uitvoering van deze werken verdaagd werd wegens budgettaire redenen. Dit is spijtig want een aantal particulieren hebben al voorbereidende werken uitgevoerd. Het gaat toch over 63 woningen (ca. 150 IE).

In het voorjaar 2025 konden de oeververstevingswerken aan de Noordede (stuk tussen Clemansheule en de Blauwe Sluis) uiteindelijk van start gaan.

c) Aanpak overstortproblematiek

Een aantal overstorten op rioleringen in Blankenberge en Oostende en op de Noordede (overstort van rioleringen van Bredene) vormen nog een groot probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt onder meer door optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving.

In Bredene/De Haan werd door Aquafin een groot collectorwerk uitgevoerd ter herwaardering van het ingekokerde Duinenzwin dat in de toekomst terug enkel hemelwater (en overstortwater) zal afvoeren. In Bredene zijn eind 2024 19 van de 27 campings nog niet afgekoppeld (scheiding afvalwater en regenwater). In De Haan zijn 2 van de 5 campings nog niet afgekoppeld (deadline 2026). Bijgevolg blijft het oude ingekokerde Duinenzwin aangesloten op de zuiveringsinfrastructuur (wegens aangesloten vuilvracht van de campings). Dit moet zo snel mogelijk opgelost worden.

d) Wateroverlast - Bescherming tegen overstromingen

Het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust werkt verder aan de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) plaatste in 2022 nieuwe terugslagkleppen aan het Maartensas op de Noordede (actie 6_I_0120) die voor een betere beveiliging moeten zorgen tegen het landinwaarts stromen van zeewater. Er zal een slimme sturing plaatsvinden waardoor ook het risico op verzilting van de Noordede verkleint. Omgekeerd spui-beheer ter hoogte van het Maartensas wordt toegepast om glasaalmigratie te bevorderen. Tijdens deze periode (1 maart t.e.m. 1 mei) wordt de geleidbaarheid op de Blankenbergse Vaart en de Noordede nauwgezet opgevolgd om verzilting niet in de hand te werken. In 2023 evalueerde VMM de automatische sturing van het vernieuwd uitwateringskunstwerk. Verdere optimalisatie is mogelijk via het Europees project Stormsafe (Noordzeeregio).

In 2022 werd een bedijking aangelegd op de rechteroever van de Noordede ter bescherming van de Nukkerwijk in Bredene (actie 6_H_0042). Tegelijkertijd werd voor een ecologische opwaardering van de Noordede gezorgd (actie 8A_D_0165). De voormalige betonnen oever is nu voorzien van een natuurlijke oeverzone. Door de flauwe helling van de oever krijgen water- en moerasplanten en de daarbij horende waterdier-tjes volop de kans om zich te ontwikkelen. Deze waterplanten dragen ook bij tot het verbeteren van de waterkwaliteit.

e) Op natuurvriendelijke wijze herinrichten van polderwaterlopen

De typische bodemopbouw van polders, met (zware) klei op zand of veen en de vaak hoge taludhellingen maken polderwaterlopen gevoelig voor oeverafkalvingen. De afwezigheid van plantengroei en golf- en stroombelasting versterken dit nog. Oeverherstel en nieuwe inrichtingswerken gebeuren zo beperkt mogelijk met harde oeverversteving en ingebuisde waterlopen worden zoveel mogelijk in open profiel gelegd. In 2022 finaliseerde de Nieuwe Polder van Blankenberge de instandhoudingswerken aan het Bromzwin (actie 8A_D_0160).

Deze polderwaterloop is belangrijk voor de afwatering van De Haan. De taluds van deze waterloop kalfden af en hierdoor werd de doorvoer van het water sterk vertraagd. Het oeverherstel aan het Dorpszwin stroomafwaarts de waterloop tot aan de Noordede werd reeds eerder uitgevoerd. Nu werd ook het laatste traject uitgevoerd van opwaarts de Vlissegemstraat tot aan de reeds uitgevoerde werken ter hoogte van de hoeve 'Zwaluwnest' (Dorpszwin) uitgevoerd.

2. Visbestand

a) Afvissing door INBO in 2014

De Noordede (te Zuienkerke) beviste INBO in 2014, aangezien de hoge conductiviteit, door middel van sleepnetvisserij.

Een strook van 100 m werd tweemaal afgesleept.

Volgende 11 vissoorten werden gevangen: driedoornige stekelbaars, baars, blankvoorn, brasem, gibel, karper, kolblei, paling, pos, rietvoorn en riviergrondel.

In totaal ving men 473 vissen goed voor 25 kg. Qua aantallen was blankvoorn de meest gevangen soort, qua biomassa karper, gevolgd door brasem.

De index scoort 0,6 wat nog net in de categorie 'matige kwaliteit' valt (> 0,6 valt in de categorie goede kwaliteit). De locatie ligt op het Vlaams waterlichaam VL08_16.

[Zie: Van Thuyne G., Galle L., Maes Y., De Bruyn A., Lambeens I en Breine J. (2016). Visbestandopnames in het kader van het Referentiemeetnet 2014-Bemonsteringsverslag. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2016 (rapportnr. 11823901). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.]

[Zie ook : Tabel in bijlage]

b) Afvissing in 2020

Op de Noordede viste men in 2020 met fuiken omdat de conductiviteit te hoog was om elektrisch te vissen. Gezien het hele warme weer liet men de fuiken slechts 1 dag staan om sterfte te voorkomen.

Volgende 14 vissoorten werden gevangen: baars, blankvoorn, blauwbandgrondel, bot, brasem, dunlipharder, gibel, kolblei, paling, pos, rietvoorn, riviergrondel, snoek en snoekbaars.

Ook hier is blankvoorn de meest gevangen soort maar ook brasem en snoekbaars (tussen 11 en 18 cm) werden goed gevangen.

Qua biomassa domineert brasem, gevolgd door snoek en paling.

Er wordt een CPUE van meer dan 10 kg/fuikdag gehaald, dit is een zeer grote vangst. De EQR bedraagt 0,55 en scoort daarmee een 'matige kwaliteit'.

[Zie: Van Thuyne, G., Galle, L., Maes, Y., De Bruyn, A., Lambeens I., Terrie, T. (2022). Visbestandopnames in Vlaanderen in het kader van het Referentiemeetnet-Bemonsteringsresultaten 2020. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek jaar (33). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

DOI: doi.org/10.21436/inbor.87456461]

[Zie ook: Tabel in bijlage]

c) Afvissing in 2021

In 2021 werden 6 vissoorten gevangen: blankvoorn, blauwband, driedoornige stekelbaars, gibel, paling en rietvoorn. Er werd ook Chinese wolhandkrab gevangen.

[Zie: Tabel in bijlage]

d) Afvissing in 2023

In 2023 werden 11 vissoorten gevangen: baars, blankvoorn, blauwband, brasem, gibel, karper, kolblei, paling, rietvoorn, vetje en zwartbekgrondel.

Er werd eveneens rode Amerikaanse rivierkreeft gevangen.

[Zie: Tabel in bijlage]

e) Glasaaltjes

De Europese palingpopulatie kent al tientallen jaren een sterke daling. Een van de kritische factoren die het herstel van de populatie verhindert, is de beperking van de stroomopwaartse migratie van glasaal.

In 2012 werd voor de eerste keer aangepast spuibeheer toegepast: door sluisdeuren op een kier te zetten wanneer het waterniveau van de zee gelijk aan en hoger staat dan het waterniveau van de rivier, worden potentiële intrekroutes gecreëerd ter hoogte van uitwateringsconstructies.

Dit bleek een kostenefficiënte en effectieve manier om stroomopwaartse glasaalmigratie te verbeteren, zonder risico op verzilting van de polders door de instroom van zeewater.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wil de uitvoering van deze beheeroplossing kunnen opvolgen. Daarom werden de waterbeheerders gevraagd om verschillende gegevens bij te houden. Dit luik biedt een overzicht van het uitgevoerde aangepaste spuibeheer.

Daarnaast maakt men ook een ruwe schatting van de aantallen glasalen die mogelijks onze waterlopen konden opzwemmen dankzij dit uitgevoerde beheer. Tussen 1 maart en 15 mei 2024 konden door dit aangepast spuibeheer naar schatting in totaal 671.014 glasalen stroomopwaarts migreren. Dit waren er bijna 9500 voor het Afleidingskanaal van de Leie, meer dan 270.000 voor de IJzer, 80.000 voor Kanaal Gent-Oostende, 116.000 voor de Noordede en 23.000 voor het Leopoldkanaal. In Veurne-Ambacht werden gedurende dezelfde periode 176.649 glasaaltjes gevangen.

In de meeste Vlaamse zeehavens (Nieuwpoort, Oostende, Zeebrugge) wordt momenteel aangepast spuibeheer (AS: het niet volledig sluiten van de spuischuiten bij opgaand en hoogtij) toegepast ter hoogte van de getijdenbarrières. Dit wordt bij diverse zout-zoetovergangen van waterlopen die uitmonden in de Noordzee uitgevoerd door de waterbeheerder. Dit faciliteert glasaal bij de migratie vanuit zee naar de binnenwateren. Het is een efficiënte maatregel om de glasaalintrek te verbeteren.

Het betreft onder meer de volgende wateren:

Noordede ter hoogte van het Maertensas in Bredene: beheerder Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

[Zie: Vandamme, L., Bruneel, S., Vermeulen, I., Verhelst, P., Pauwels, I., Buysse, D., Broos, S., Thienpont, K., Auwerx, J., Plaetinck, S., Rosseel, D., Lyssens, M., De Maerteleire, M. & Coeck, J. (2025). Wetenschappelijke onderbouwing en ondersteuning van het visserijbeleid en het visstandbeheer: Onderzoeksprogramma visserij 2024. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2025 (62). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.]

B. Oudlandpolder

De Oudlandpolder is het hinterland van de Vlaamse middenkust.

De term Oudlandpolder verwijst hier naar het gebied van 17.340 ha ten noordwesten van Brugge, tussen het Boudewijnkanaal, het Kanaal Brugge-Oostende en de Noordzee. Het omvat het volledige grondgebied van De Haan, Blankenberge, Bredene en Zuilenkerke en delen van Brugge, Jabbeke en Oudenburg.

De Oudlandpolder was vroeger een hoog opgeslibt schorregebied, dat ondertussen al ettelijke eeuwen is ingepolderd. Dit is eigenlijk de oudste polder van West-Europa.

Het waterbeheer in dit gebied heeft een sterk sturende rol in de ontwikkeling van de polder. Het kwantitatief beheer van het oppervlaktewater wordt momenteel georganiseerd door de Nieuwe Polder van Blankenberge.

De Oudlandpolder heeft nog een sterk open karakter. Er is een grote samenhang en verwevenheid tussen landbouw, natuur en historische dorpskernen in het typisch polderlandschap. Er zijn nog een paar mooie restanten van quasi onaangetaste duin-polder overgangen. Het landschap is het resultaat van eeuwen strijd tegen zeewater, het actief winnen van land op zee in functie van de landbouw.

De woonontwikkelingen blijven grotendeels beperkt tot de historische dorpskernen met uitzondering van de sterk toeristisch georiënteerde bebouwing van de kustlijn.

1. Raamakkoord Oudlandpolder

Op 4 april 2019 ondertekenden 20 partners het Raamakkoord van de Oudlandpolder. Dit is een historische en noodzakelijke stap naar een klimaatrobuust waterbeheer in dit poldergebied met realisatie van de lange termijn doelstellingen van het gebied voor zowel landbouw als natuur. Door de stuurgroep Oudlandpolder werd reeds een eerste vijfjaren actieprogramma opgemaakt. De operationalisering gebeurt via de instelling van een Landinrichtingsproject Oudlandpolder.

Het bekkensecretariaat Brugse Polders volgt de verdere ontwikkelingen in dit gebied samen met de betrokken partners van nabij op en faciliteert de uitvoering van een aantal deelacties zoals aanpak van verzilting en onderzoek naar hergebruik effluent RWZI Brugge (actie 5B_C_0041).

2. Peilbesluit helpt water beter vasthouden

Een doelstelling in de Blue Deal is "water beter vasthouden". Het nieuwe instrument "peilbesluit" voor onbevaarbare waterlopen dat in december 2022 door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd, zal daarbij helpen in vlakke gebieden. De deadline voor de peilbesluiten ligt op 1 januari 2027 en dient om de 6 jaar geëvalueerd te worden. De waterbeheerder is verantwoordelijk voor de opmaak van het peilbesluit.

Een peilbesluit is vooral belangrijk in gebieden waar het oppervlaktewaterpeil kunstmatig geregeld wordt én waar natuur, landbouw en andere functies specifieke eisen stellen aan het peilbeheer zoals dit het geval is voor de Oudlandpolder.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) startte begin 2023 dit proces op met als eerste pilootgebied De Blankaart.

In 2024 werd de Oudlandpolder opgestart in samenwerking met de Nieuwe Polder van Blankenberge en met ondersteuning van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en de provincie. De stuurgroep van het raamakkoord Oudlandpolder wordt hierbij nauw betrokken. Er is een ontwerp van oriëntatienota klaar welke in de loop van 2025 in openbaar onderzoek is gegaan.

3. Verder onderzoek naar de hoge fosforconcentraties in zowel grondwater als oppervlaktewater in de Oudlandpolder (actie vanuit het GTO)

In de kustpolders liggen de fosforconcentraties een pak hoger. Vaak treden pieken op ($> 1,5$ mg/l) in droge tot zeer droge perioden. Een verklaring hiervoor kan gezocht worden in de aanwezigheid van ondiep veen in de ondergrond (fosforrijke, zoute kwel ?).

In het volgende stroomgebiedbeheerplan 2028-2033 zal men moeten motiveren waarom de norm van fosfor niet gehaald kan worden.

4. Verdere uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur

De zuiveringsgraad in de Oudlandpolder ligt zeer hoog (rond de 95%). Focus ligt bijgevolg op de grotere renovatieprojecten (bovengemeentelijk), het IBA-beleid en nog enkele groene clusters die aangepakt moeten worden (gemeentelijk, zie zoneringsplan).

Het reductiedoel bedraagt nog zo'n 1776 IE waarvan er 888 IE tegen 2027 gesaneerd dient te worden. Op basis van de huidige gedefinieerde rioleringsprojecten zal het reductiedoel worden behaald. Om het reductiedoel voor 2033 te halen is dringend de definiëring van nieuwe aansluitingsprojecten nodig.

5. Landinrichtingsproject Oudlandpolder

Ter voorbereiding van het landinrichtingsplan werd een Landschapsbiografie voor de Oudlandpolder en een "Wegwijzer naar een duurzame Oudlandpolder" opgemaakt.

De VMM startte in 2022, in samenwerking en ook met cofinanciering van de VLM en de provincie West-Vlaanderen, een studieopdracht met als doel het maken van een waterbalans (Actie 5B_E_0070) van de Oudlandpolder en het opmaken van een voorstel van Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterbeheer (GGOR). Deze studie moet de maatregelen die nodig zijn voor een meer klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder onderbouwen en prioriteren. De waterbalansstudie werd eind 2023 afgerond.

Om het landinrichtingsproject op te volgen werden in 2021 een aantal sensoren in de Oudlandpolder geplaatst (actie_5B_E_0069) die de verzilting continu monitoren. De zoutmetingen op het in- en uitstromende water helpen de waterbeheerders beslissen wanneer ze best water lozen of innemen in de polder.

De planbegeleidingsgroep van het landinrichtingsproject heeft op 9 oktober 2023 een positief advies gegeven op het eindvoorstel van landinrichtingsplan Oudlandpolder fase I. Het plan doorliep van 1 tot 30 juni 2023 een openbaar onderzoek. VLM ontving opmerkingen en bezwaren van burgers en adviezen van de gemeenten Bredene, De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en van de provincie West-Vlaanderen. Het openbaar onderzoek heeft geleid tot verschillende aanpassingen van het plan. Die zijn gebundeld in het eindvoorstel van landinrichtingsplan, dat in oktober 2023 goedgekeurd is door de planbegeleidingsgroep. De Vlaamse regering heeft op 19 juli 2024 het landinrichtingsplan Oudlandpolder fase I goedgekeurd.

De Vlaamse Regering keurde op 22 maart 2024 de startnota goed voor het geïntegreerd planningsproces Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Oudlandpolder-Oost' op het grondgebied van de gemeenten De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en Jabbeke. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 6.600 ha. De Vlaamse minister, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, zal hierover de vereiste adviezen inwinnen en de bevolking van de betrokken gemeenten informeren en raadplegen (vanaf 14 mei tot en met 12 juli 2024). Het GRUP voorziet het gebied van de nodige bestemmingswijzigingen, voortkomend uit het Landinrichtingsplan. De Uitkerkse Polders en de Meetkerkse Moeren zullen ook als erfgoedlandschap aangeduid worden.

Aan de Nieuwe Polder van Blankenberge werden in 2022 (fase 1) Blue Deal middelen toegekend en in 2023 (fase 2) middelen bestemd voor de uitvoering van het Vlaams Klimaatadaptatieplan voor de modernisering van hun stuwen en inlaatconstructies zodoende het peilbeheer te optimaliseren (link met actie 5B_E_0069). In de loop van 2024 en begin 2025 werden 6 waterwindmolens geplaatst en 17 nieuwe volautomatische stuwen. 14 bestaande stuwen werden geautomatiseerd. Door deze investeringen zal de Polder veel efficiënter met water om kunnen gaan.

Via de nieuwe infrastructuur kan water binnen de polder gerecycleerd worden en kan er sneller en efficiënter gereageerd worden bij plotse hevige regenval.

Nu het landinrichtingsplan is goedgekeurd door de Vlaamse regering kan de VLM van start gaan met de voorbereiding van de ontwerpen en de nodige participatietrajecten.

Landinrichtingsplan Oudlandpolder I: 1 plan, 7 projecten (uitvoering VLM met subsidies LI en middelen van de partners):

- 1) Vernieuwen en consolideren van de oude sluis “Twee Speyen” (actie 5B_C_0040).
- 2) Projectgebied "Oostelijke compartimenten 1&2 Uitkerkse Polder" (actie 5B_B_0039).
- 3) Duinbossen De Haan: van drinkwaterwinning in het verleden naar infiltratie in de toekomst.
- 4) Uitbreiding stadsrandbos Bredene.
- 5) Pompgebouw Meetkerke.
- 6) Groene Rand Blankenberge.
- 7) Toegangspoort Zwankendamme.

[Zie: Integraal Waterbeleid – Bekken Brugse Polders – Wateruitvoeringsprogramma 2025 – Bekkenbestuur 12 juni 2025]

Wolvertem, april 2026

VERBEIREN Marc

TABELLEN afvissingen door INBO in 2014, 2020, 2021 en 2023

Waterloop	Lambert x/y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	baars	11.00	149.50
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	blankvoorn	343.00	4276.80
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	brasem	72.00	7398.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	driedoornige stekelbaars	3.00	5.80
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	giebel	1.00	17.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	karper	4.00	12427.60
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	kolblei	24.00	425.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	paling	1.00	4.80
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	pos	4.00	63.80
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	rietvoorn	6.00	51.90
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	riviergrondel	4.00	55.50
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2014	rode Amerikaanse rivierkreeft	6.00	253.80

Waterloop	Lambert x/y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	baars	11.00	223.70
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	blankvoorn	84.00	2390.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	blauwband	32.00	219.90
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	bot	1.00	244.60
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	brasem	56.00	7731.20
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	dunlpharder	3.00	49.90
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	giebel	8.00	379.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	kolblei	4.00	121.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	paling	13.00	4074.20
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	pos	16.00	258.90
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	rietvoorn	25.00	555.90
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	riviergrondel	3.00	64.10
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	rode Amerikaanse rivierkreeft	8.00	130.20
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	snoek	1.00	4400.00
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	snoekbaars	41.00	746.70

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	blankvoorn	4.00	184.50
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	blauwband	1.00	8.60
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	Chinese wolhandkrab		313.80
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	driedoornige stekelbaars	3.00	8.80
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	giebel	2.00	147.60
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	paling	36.00	5890.10
Noordede	51758/213461	aan de Breendonklaan	Bredene	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2021	rietvoorn	2.00	30.60

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	baars	11.00	250.20
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blankvoorn	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blauwband	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	brasem	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	giebel	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	karper	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	kolblei	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	paling	3.00	502.50
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	rietvoorn	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	rode Amerikaanse rivierkreeft	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	vetje	1.00	
Noordede	63596/216229	strooienhaan	Zuierkerke	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	zwartbekgrondel	1.00	

CIW – oppervlaktewaterlichamen - Bekken van de Brugse Polders

Toon fiches Vlaams waterlichaam Karacterisering Doelstellingen Druk en impactanalyse Beoordeling Kwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen Toekomstverkenning Reductiedoelen en afwijkingen	VL08_16	BLANKENBERGSE VAART + NOORDEDE	Blankenberge, Bredene, Brugge, De Haan, Jabbeke, Oostende, Oudenburg, Zuienkerke
--	---------	-----------------------------------	---